

Markovits Pál És Első Felesége, Kondor Viktória

A kép az első esküvőmön készült, 1946 decemberében. 1946 végén megnősültem. Akkor már huszonkilenc éves voltam. Feleségem, Kondor Viktória volt, és akkoriban nem számított egyáltalán, hogy valaki zsidó származású-e. Nagyon jól nézett ki. Gyönyörű barna haja volt. 1926-ban született. A FÉKOSZ-ban ismertem meg. Gépíró, titkárnő volt a 'Dózsa Népe' újságnál. Igazi törekvő, vidéki lány a Viharsarokból, a szocialista parasztmozgalmak tájáról. Azt mondta, hogy az apja szegény volt. Valami rokon kocsmájában dolgozott, aki aztán ráhagyta a kocsmát. Anyai nagynénje tanítónő volt, nagyon értelmes emberek. Viktória feljött Pestre. Eközben egy Hunya István nevű kubikus megjárta Moszkvát, s amikor hazajött, ő lett a 'Dózsa Népe' szerkesztője, mellette Viktória pedig a gépíró. Polgári esküvőnk volt a tanácsházán, itt, Budapesten. A nászutunk is Budapesten volt, méghozzá egy Andrássy úti panzióban. Ott töltöttünk két teljes hetet, kizárva a külvilágot. Feleségemtől 1962-ben váltam el. A lakást, amiben éltünk, a feleségem kapta. Nehéz erről beszélni. Apja származására hivatkozva - ahogy említettem, viharsarki szegényparaszt volt -, mindig szegényként tüntette fel magát. 1947-ben leküldték Szatmárra, a választásokra. Én is vele mentem. Láttam, hogy több cédulát is bedobott, de azt is észrevettem, hogy nagyon vívódott [lásd: kékcédulás választás]. Nem értettem, miért, hisz baloldali eszméket vallott, és úgy tűnt, minden áron győzni akart. Rajta többet fogott a pártiskola, mint rajtam, hisz én nem felejtettem el, hogy ki vagyok, és honnan jöttem. Igaz, eleinte eszembe sem jutott, hogy a szüleimnek földje van. Nem érdekelt, nem érintett. Később mégis kellemetlenségem származott mindebből, annak ellenére, hogy tisztességes ember voltam. A feleségem apjáról mindeközben kiderült, hogy jelentős vagyont örökölt. Hatalmas csalódás volt, hisz a feleségem titkolózott előlem. Tán attól félt, hogy a vagyonát akarom, vagy attól tartott, hogy elárulom? Akármért is tette, nem tudtam elfogadni, hogy mindvégig azzal áztatott, micsoda szegényparaszt az apja. Viktória végül történészként dolgozott a Történettudományi Intézetében, majd az Akadémia kéziratárában, míg nyugdíjba nem ment. Válás után ő nevelte Laci fiamat, akivel gyakran találkoztam.